

приймати сміливі нестандартні рішення, аргументувати їх;

✓ активна імплементація в освітній простір концептуальної ідеї про те, що цілісність природного середовища як об'єкта вивчення зумовлює необхідність взаємозв'язку природничих наук, які його досліджують;

✓ перехід до нового постметодичного періоду, який характеризується інтеграцією різних підходів, стратегій і технологій освітнього процесу.

Врахування в комплексі зазначених чинників детермінації можливе лише за умови використання принципу інтеграції. Така позиція узгоджується із твердження науковців (С. Рудишин) про те, що для формування творчої особистості необхідний певний рівень загальної культури, фундаментальна підготовка, побудована на синтезі наук. Вузькопрофільна освіта – це шлях до одномірної людини [2].

Таким чином, цілісність об'єкта вивчення – природи, спонукає до використання принципу інтеграції як домінуючого у формуванні змісту освіти майбутніх учителів природничих наук. Його впровадження в навчальний процес дозволяє підвищити якість надання освітніх послуг. Це обґрунтовує доцільність запровадження в Україні міждисциплінарної та багатoproфільної підготовки вчителів за спеціальністю «Середня освіта (Природничі науки)». Використання відповідної моделі освітньої діяльності, а також запропонованої нами системи завдань на формування світоглядних ідей сучасної природничо-наукової картини світу, дозволяє об'єднати зусилля викладачів навчальних дисциплін різних циклів з метою формування випереджувальної адаптації майбутніх фахівців до змінних умов природного та соціального середовищ, а також отримати емерджентний результат спільної педагогічної діяльності.

Література

1. Степанюк А. В. Формування цілісних знань школярів про живу природу: монографія. Вид. 2-ге, переробл.й доповн. Тернопіль : Вид-во «Вектор», 2012. 228 с.

2. Рудишин С. Роздуми про європейський вимір української освіти (системний підхід). *Науковий світ*. 2010. №1, С. 14-15.

UDK 371.123

Striuk N. V.

lecturer of the department of English philology,

Vasyl Stus Donetsk National University,

n.striuk@donnu.edu.ua

EFFECTIVE MODERN MODELS OF TEACHER'S CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT

Introduction. In the modern era of globalization and rapid growth of information and communication technologies new demands for teachers' qualification and professional development arise. Organizations of the international and national levels determine the ways to solve new tasks of pedagogy, teaching and education, creating, developing and implementing new ways and frameworks for

continuing professional development (CPD).

Review of recent research and publications. The problem of CPD was studied by foreign scientists and methodologists including: C. Day, S. Barduhn, A. Underhill, J. Johnson. D. Food worked on the development of practical activities for CPD. The components and activities of effective professional development were outlined in the researches of A. Bayar. E. Villegas-Reimers and F. Reimers introduced and developed various models and practices of the professional development of teachers. However, there is a demand in selecting and developing the relevant twenty-first century models for CPD.

Objective of the paper is to clarify the essence of the teacher's CPD and consider effective models applicable in the current stage of Ukrainian education development.

Results of the research. CPD was defined by C. Day as “natural learning experiences and those conscious and planned activities which are intended to be of direct or indirect benefit to the individual, group or school, which contribute, through these, to the quality of education in the classroom” [1, p. 4].

Thus, nine essential models of CPD can be identified: [3, p. 236–247]

1) Training is generally delivered to the teacher by an expert, with the agenda determined by the deliverer, and the participant placed in a passive role.

2) Award-bearing relies on, or emphasises, the completion of award-bearing programmes of study.

3) Deficit suggests that professional development can be designed specifically to address a perceived deficit in teacher performance.

4) Cascade involves individual teachers attending “training events” and then cascading or disseminating the information to colleagues.

5) Standards-based emphasizes the “professional actions”, which are seen as the way of demonstrating that the standard has been met.

6) Coaching/Mentoring defines the importance of the one-to-one relationship, generally between two teachers, which is designed to support CPD.

7) Community of Practice generally involves more than two people, and would not necessarily rely on confidentiality

8) Action Research is the study of a social situation, involving the participants themselves as researchers, with a view to improving the quality of action within it.

9) Transformative is the combination of practices and conditions that support a transformative agenda.

J. Johnson supports the relevancy of such models as coaching/mentoring, community of practice and action research, although she headlines the new models which have emerged recently: [2]

1) Individual reading can include internet materials and journals as well as actual books, which can be expensive and difficult to obtain in some parts of the world.

2) Reading groups while reading is done individually, what is learnt can be formalized in discussion in a reading group.

3) Giving sessions can range from a small in-school meeting where teaching

ideas are shared right through to a session at a large international conference.

4) Writing ranges from keeping a diary and reflecting on your teaching, writing short articles right through to books.

Conclusion. Effective CPD is essential for creating a competitive system of education. Among modern CPD models several must be outlined: training, award-bearing, deficit, cascade, standards-based, coaching/mentoring, community of practice, action research, transformative, individual reading, reading groups, giving sessions and writing. The prospects for further research lie in the development and implementation of effective models for CPD relevant for the demands of modern society.

References

1. Day C. *Developing Teachers: The Challenges of Lifelong Learning*. London : Falmer Press, 1999. 264 p.
2. Johnson J. Ways to continuing professional development. Retrieved from <https://englishagenda.britishcouncil.org/continuing-professional-development/cpd-managers/ways-continuing-professional-development>
3. Kennedy A. Models of continuing professional development: A framework for analysis. *Journal of In-Service Education*, 2005. No 31 (2). P. 235–250.

УДК 373.5.016:81'243:373.091.33-028.17

Сушко М. Р.

студентка факультету іноземних мов
ТНПУ імені В. Гнатюка
sushkma62@gmail.com
Науковий керівник:
Рокіцька Н. В..
кандидат педагогічних наук, доцент
ТНПУ імені В. Гнатюка

ДОСЯГНЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ШКОЛІ ЗА ДОПОМОГОЮ ВИКОРИСТАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МЕТОДУ

Використання аудіо та відео у процесі навчання іноземної мови вже довгий час практикується в школах і вважається на сьогодні одним із найефективніших та найактуальніших засобів формування та розвитку навичок аудіювання. Однак реальні можливості аудіовізуального методу виходять далеко за рамки аудіювання, що зумовлює необхідність досліджень щодо мети використання матеріалів такого типу та властивостей їх впливу на школярів.

Питання використання аудіовізуального методу на уроках іноземних мов порушували у своїх наукових дослідженнях такі вітчизняні вчені, як Башук Н. П., Іванцова О. П., Малярчук Т. Ю., Мунтян Т. В., Подосиннікова Г. І., Мельник Є. В та інші.

Метою нашого дослідження є з'ясувати та обґрунтувати досягнення навчальних цілей у вивченні іноземних мов у школі за допомогою використання аудіовізуального методу.